

COMMISSIE WELSTAND EN MONUMENTEN 2020-23

Verslag van de Commissie Welstand en Monumenten, gehouden op dinsdag 24 november 2020 (on line)

Aanwezig: P. van Assche (voorzitter), de leden I. Bos, W. Galema, P. Grosfeld,
H. Kijne, M. Schenk, M. Bracht (afdeling Stedenbouw), B. van Santen (vakgroep
Erfgoed), M. van der Wiel (secretaris) en R. Taapken (uitvoerend secretaris)

Afwezig: H. van Dijk (lid)

OVERZICHT VERSLAG

- A Ingekomen stukken en mededelingen
- B Notulen Commissie Welstand en Monumenten d.d.10 november 2020
- C Algemeen
- D Bouwplannen
 - D1 Leidseweg 90 (Rijksmonument) [Leidseweg]
 - D2 Lange Nieuwstraat [Binnenstad]
 - D3 Uppsalalaan [Science Park]
 - D4 Alexander de Grotelaan 16 t/m 122 en 126 t/m 230 [Kanaleneiland]
 - D5 Mineurslaan, nabij de Van Sijpesteijnkade [Stationsgebied]
- E Nagekomen plannen
 - E1 Park Voorn [De Meern]
 - E2 Draadnagelweg – Neerlandiakade [Oud Hoograven-zuid]
 - E3 Hildebranddreef 27 [Overvecht]
 - E4 Bernadottelaan 202 t/m 210, Monnetlaan 2 t/m 14 [Kanaleneiland]
 - E5 Amsterdamsestraatweg 283 [Noordwest]
 - E6 Twijnstraat 3 (gemeentelijk monument) [Binnenstad]
- F Overige bouwplannen
 - Plannen met preadvies, lijst d.d. 19/11 2020
- G Rondvraag en sluiting

A Ingekomen stukken en mededelingen

*In verband met het coronavirus kan de vergadering niet plaatsvinden in het Stadskantoor. Om te kunnen blijven adviseren en de voortgang van projecten niet te vertragen, is besloten on line te vergaderen. Betrokken architecten worden uitgenodigd deel te nemen aan de vergadering. Om de openbaarheid van de werkwijze van de commissie te garanderen, kunnen belanghebbenden of geïnteresseerden zich als toehoorder vooraf aanmelden bij de secretaris.

B Notulen Commissie Welstand en Monumenten d.d. 10 november 2020

De notulen van 10/11 2020 worden met enkele wijzigingen vastgesteld.

C Algemeen

D Bouwplannen

D1 Leidseweg 90 (Rijksmonument) [Leidseweg]

(B) *Voorlopig ontwerp voor herbestemming en verbouw voormalig 's Rijksmuntcomplex*

Aanvraag : APF Engineering Gcv / AM

Ontwerp : Cruz y Ortiz

De voormalige Rijksmunt wordt getransformeerd voor o.a. hotel-, kantoor- en horecafunctie. Architect Huisman stelt voor de serre uit 2007 te verwijderen en er een kleinere serre voor terug te brengen voor een grotere binnenplaats. Een ovaalvormige trap leidt naar de kelder. Ten behoeve van de horeca in de vleugel aan de Muntkade wordt een extra toegang gemaakt waarvoor het hekwerk wordt aangepast. Het hotel komt onder de kap en tussen de bestaande dakkapellen worden dakkapellen van vergelijkbaar formaat toegevoegd. In de herstelde kap gelegen aan de binnenplaats wordt een doorgaande dakkapel voorgesteld. In de gangen komen grote omkaderde openingen. Onder de shetdaken van de voormalige werkplaats worden mezzanines toegevoegd en blijft de ontmoetingsruimte open. Het voormalige smelthuis wordt voorzien van tussenvloeren met een open structuur. Aan de gevel aan de Steynstraat worden vensters toegevoegd, in lijn met de bovenliggende ramen.

Conclusie

De commissie juicht de herbestemming van het unieke complex toe en heeft waardering voor de zorgvuldigheid waarmee een nieuwe laag wordt toegevoegd. De opgave vraagt om een specifieke wijze van transformeren om de beleefbaarheid, de herkenbaarheid en de magie van de oorspronkelijke Rijksmuntfunctie blijvend te ervaren. De hiërarchie van de vertrekken, de toegankelijkheid en het optimaal beleven van de kluis spelen hier een rol in. De grote doorbraken in de gangen maken van de gangen ruimtes – ten koste van hiërarchie - en veel oorspronkelijk materiaal gaat erbij verloren. De geschiedenis en de gebruikerssporen uit het verleden dienen zichtbaar te blijven. Tevens wordt verzocht in beeld te brengen hoe de terughoudende restauratie uit 2007 zich verhoudt tot de nieuwe aanpak en wat het effect van beide tijdslagen op het monument is.

De entree aan de Muntkade verdient meer aandacht. Het openhouden van de binnenplaats en het toekennen van een publieke functie wordt als positief bestempeld. De doorbraken in de dakvlakken, met name de doorgetrokken dakkapel aan de binnenplaats, tasten de sfeer van het gebouw aan, zowel aan de binnen- als buitenzijde. De mezzanines in het Smelthuis in de binnengevels dienen meer rekening te houden met de bestaande gevel. De trap op de binnenplaats lijkt relatief groot en mogelijk te dominant; er wordt gevraagd nadere studie te verrichten en de maatvoering bij een volgende bespreking te onderbouwen. Het openen van de gevels aan de Steynstraat is voorstelbaar, maar hierbij moet zorgvuldig het effect op de ertegenover gelegen woningen worden onderzocht. Bij de verdere uitwerking wordt aandacht gevraagd voor de installaties. Een aangepast voorstel wordt tegemoet gezien.

D2 Lange Nieuwstraat [Binnenstad]

(B) *Voorlopig ontwerp Museumhotel*

Aanvraag : Vorm Bouw bv

Ontwerp : Groosman Partners architecten

Op het binnenterrein worden twee nieuwe volumes toegevoegd, een met een hotelfunctie en een ter uitbreiding van het Nijntje museum. Beide volumes hebben een vergelijkbare vorm met zadeldak en verholten goot, aldus architect De Graaf. Het hoteldeel is verder

uitgewerkt. De uitbreiding van het museum is kleiner en het gevelmateriaal wordt doorgezet tot de grond. De hotelfunctie in de oudbouw aan de Lange Nieuwstraat wordt met de nieuwbouw verbonden door een brede glazen doorgang. Het hotel is opgetild en staat op een glazen plint met ter plaatse van de traforuimte een rooster. In de gevel van keramische pannen worden de rechthoekige gevelopeningen rondom doorgezet, vijf in de kopgevel en zes in de langsgevel.

Conclusie

De commissie uit haar waardering voor de zorgvuldige uitwerking op architectonisch niveau. De vijf ramen in de zijgevels worden gewaardeerd. Opgemerkt wordt om de penanten bij de doorbraken in de bestaande bouw te laten staan om de overgang van oud naar nieuw sterker te ervaren. Door de omvang van de glazen corridor is er eerder sprake van een ruimte, waarbij het gewenste doorzicht bij gebruik door de inrichting twijfelachtig wordt. De traforuimte gaat ten koste van het concept met glazen sokkel door de plaatsing achter een dichte gevel; onderzocht kan worden of een glazen gevel hier mogelijk is binnen dit concept. Ten aanzien van het monument wordt opgemerkt dat de beleefbaarheid van de ruimtewerking en van de historische kap beperkt erfahrbaar is. Geadviseerd wordt om bij het trappenhuis of op een andere plek de oorspronkelijke doorsnede inclusief kap ook zichtbaar te maken. Over de daklichten in de kap is nadere informatie gewenst. Tevens wordt verzocht de signing mee te nemen in het ontwerp. De aanvraag omgevingsvergunning wordt tegemoet gezien.

D3 Uppsalalaan [Science Park] IA-20-37044

(R) *Indicatieaanvraag voor het bouwen van een vierlaagse parkeergarage*

Aanvraag : Universiteit Utrecht

Ontwerp : Aan de Stegge Twello

De vierlaagse tijdelijke parkeergarage wordt rondom afgewerkt met houten lamellen en enkele aluminium stroken ter variatie. Het bovendeel is door een smal glazen tussenlid gescheiden van de plint van schanskorven met betonpuin. Architect Van de Nouweland geeft aan dat de schanskorf in de loop van de tijd zal begroeien. Het dak wordt gebruikt voor zonnepanelen.

Conclusie

De commissie spreekt van een conceptueel helder en ambitieus plan, waarvoor de opdrachtgever mede wordt gecomplimenteerd. Gesuggereerd wordt om het concept – steen-luchtvoeg-houten opbouw - vast te houden, in ieder geval op de hoek met de traforuimte dient het concept consistent gehanteerd te worden. De duurzaamheidsambities zouden nog verder opgevoerd kunnen worden bijvoorbeeld door het dak op meerdere manieren hiervoor in te zetten. Ook de groene beplanting tegen de schanskorven kan doorgezet worden over de totale gevelhoogte, mede ten behoeve van een grotere biodiversiteit en het beperken van de lichtuitstraling.

De indicatieaanvraag wordt voorzien van een positief, de aanpassingen worden tegemoet gezien in de aanvraag omgevingsvergunning.

D4 Alexander de Grotelaan 16 t/m 122 en 126 t/m 230 [Kanaleneiland] 20-38393

(O) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het plegen van groot onderhoud aan de woningen*

Aanvraag : Bo-Ex

Ontwerp : Mex architects

(zie notulen 27/10 2020)

De balkons worden voorzien van matglas. Architect Stedehouder informeert de commissie dat deze uitvoering door de bewoners is gewenst.

Conclusie

Bij de advisering over het definitieve ontwerp heeft de commissie aangegeven moeite te hebben met glazen balkonafscheidings in relatie tot de oorspronkelijke architectuur. Zij heeft echter ook begrip voor de wensen van de bewoners en stemt derhalve in met de aanvraag omgevingsvergunning, waarbij commissielid Kijne zich onthoudt van advies. Wel dringt de commissie erop aan om voor toekomstige renovatieprojecten bij naoorlogse wederopbouw alternatieven voor de balkonafscheidings te onderzoeken die meer recht doen aan de architectuurhistorie.

- D5 Mineurslaan, nabij de Van Sijpesteijnkade** [Stationsgebied] **18-20322**
- (Ont) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen van een kantoor toren met parkeergarage*
- Ontwerp : Group A
(zie notulen 04/04, 02/05, 07/02 2017, 20/03, 17/04 2018 en 03/03 2020)
Architect Visser toont de commissie de aluminium monsters van het golvende plafond van het dubbelhoge middendeel van het kantoorpand.
- Conclusie*
De commissie is onder de indruk van de zoektocht van de architect om het gewenste beeld ter hoogte van de insnede vorm te geven. Zij stemt in met de voorgestelde uitwerking, waarbij aandacht wordt gevraagd voor het zo onzichtbaar mogelijk oplossen van de voegen.
- E Nagekomen plannen**
- E1 Park Voorn** [De Meern]
- (R) *Definitief ontwerp woningbouwproject Park Voorn*
- Aanvraag : Huys te Voorn Vastgoed bv
Ontwerp : Van Ede architecten
(zie notulen 25/06 2019 en 31/03 2020)
De tuinmuren rondom zijn verlaagd. De twee dwarskappen zijn verlengd. De berging is aan de buitenzijde van stuc en wordt aan de binnenkant met houten delen afgewerkt.
- Conclusie*
De commissie meent dat de aanpassingen tot een verbetering hebben geleid. Bij de indiening van de aanvraag omgevingsvergunning wordt verzocht om een kleurbeschrijving met de RAL-nummers van de verschillende onderdelen. Tevens wordt geadviseerd de berging alzijdig uit te voeren.
- E2 Draadnagelweg – Neerlandiakade** [Oud Hoograven-zuid] **17-08288**
- (St) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen van een woning – kleurvoorstel strekmetaal*
- Ontwerp : Elza Heemskerk
(zie notulen 29/11 2016, 05/09 2017, 15/10 2019, 31/03, 15/09, 27/10 en 10/11 2020)
De kleur Alubronze01 is gekozen voor het geanodiseerde strekmetaal als gevelbekleding.
- Conclusie*
De commissie is van mening dat het voorgestelde profiel en de kleurkeuze Alubronze01 volstaan. De meer gedekte bronstint voegt zich beter in de omgeving en wijkt meer af van de nabij gelegen woningen met metalen beplating. De aanvullingen op de aanvraag omgevingsvergunning worden voorzien van een positief advies.
- E3 Hildebranddreef 27** [Overvecht] **20-28682**
- (O) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het plaatsen van zonnepanelen op de zijgevel van de woning*
- Ontwerp : n.v.t.
Op de gemetselde kopgevel van de tweelaagse woning met dakopbouw wordt een vlak van 20 zonnepanelen geplaatst.
- Conclusie*
De aanvraag voor het plaatsen van zonnepanelen op de zijgevel voldoet niet aan de richtlijnen (welstandsnota). Maar gezien het feit dat de welstandsnota in 2015 is geactualiseerd en er sindsdien op het gebied van energietransitie veel ontwikkelingen hebben plaatsgevonden, meent de commissie dat zonnepanelen op zijgevels gekeerd naar openbaar gebied inmiddels mogelijk moeten zijn, maar zij ziet dit als ontwerpopgave. De plaatsing, verhouding tot de architectuur, integratie met de architectuur, het type panelen, de kleur van de panelen, wijze van bevestiging etc. zijn aspecten waar op ontworpen kan worden. De ingediende aanvraag is echter een glimmend zwart vlak, gemaximaliseerd wat betreft panelen, en te dominant in het straatbeeld en de architectuur ontkennend. De aanvraag omgevingsvergunning wordt voorzien van een negatief advies.

- E4 Bernadottelaan 202 t/m 210, Monnetlaan 2 t/m 14 [Kanaleneiland] 20-38056**
(O) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het renoveren van een woongebouw en het splitsen van een woning naar twee zelfstandige woningen*

Aanvraag : Up Mountain bv
Ontwerp : Bloot Architecture
(zie notulen 21/01 en 26/05 2020)

Voor de vloerbanden is gekozen voor aluminium zetwerk om niet met het betonnen kruis te concurreren.

Conclusie

De commissie voorziet de aanvraag omgevingsvergunning van een positief advies.

- E5 Amsterdamsestraatweg 283 [Noordwest] 20-30134**
(O) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het wijzigen van de gevel, het plaatsen van gevel reclame en het doorbreken van een dragende wand (tweede fase)*

Ontwerp : Urbanizer architecten

In de risaliet in de gevel aan de Amsterdamsestraatweg worden de kozijnen vervangen door deuren.

Conclusie

De commissie meent dat de oriëntatie op de Amsterdamsestraatweg inmiddels voorstelbaar is, ook gezien de uitstraling van deze gevel als voorgevel. Het doorbreken van de borstwering dient echter beperkt te blijven tot het middelste venster – dus een enkele deur in het midden. Ook is aandacht gevraagd voor een groen karakter aan deze zijde, in relatie tot de inrichting openbare ruimte (en eventueel tot een terras).

Tevens wordt geconstateerd dat op het dak veel ingrepen hebben plaatsgevonden en er nu twee afvoeren aan lijken te worden toegevoegd. Deze ontwikkelingen zijn niet wenselijk; er ligt een kans om alle noodzakelijke installaties e.d. te clusteren op het dak en rekening te houden met het silhouet. De voorgestelde lampen tegen de gevel zijn niet akkoord. Met medeneming van de opmerkingen wordt de aanvraag omgevingsvergunning voorzien van een positief advies.

- E6 Twijnstraat 3 (gemeentelijk monument) [Binnenstad] 20-28051**
(B) *Aanvraag omgevingsvergunning voor het isoleren van de kap en het vernieuwen van de pannen*

Aanvraag: Wildschut

Ontwerp: Silo architecten

Voor het dakvlak richting de werf wordt voorgesteld de oorspronkelijke gesmoorde Oud-Hollandse dakpannen te vervangen door een nieuw gesmoorde OVH-dakpan. Op de overige dakvlakken is de oorspronkelijke dakbedekking verwijderd.

Conclusie

Voor dit pand prevaleren de monumentwaarden. Het dakvlak dat nog rest met de historische pannen is vanuit architectuur- en bouwhistorisch oogpunt waardevol om te behouden. De diversiteit aan dakbedekkingen op een pand in het beschermd stadsgezicht is ondergeschikt aan dit monumentale belang. De aanvraag omgevingsvergunning wordt voorzien van een negatief advies.

F Overige bouwplannen

De plannen, genoemd in de lijst d.d. 19/11 2020, zijn met een preadvies van de secretaris aan de commissie voorgelegd. De leden van de commissie hebben na een schriftelijke ronde besloten de advisering over te nemen. De preadvisering is mede verricht op basis van de aan de verschillende beleidsniveaus verbonden criteria, zoals vastgelegd in de welstandsnota. Daarnaast wordt het plan getoetst in relatie tot de monumentale waarde.

Samenvattend:

Open : Verandering en handhaving zijn beide mogelijk, zowel naar structuur als naar architectuur.

Respect : Essentiële eigenschappen van de aanwezige bebouwings- en omgevingskarakteristiek worden gerespecteerd.

Behoud : Behoud en herstel van het aanwezige bebouwingsbeeld en versterken van de bestaande of historisch bepaalde karakteristiek van stedenbouwkundige, architectonische, landschappelijke of cultuurhistorische aard.

Stimulans: Het gebied vraagt vanwege zijn bijzondere of markante karakter extra aandacht voor versterking en stimulering van het beeld.
Indien van toepassing, zijn de aanvragen getoetst aan de (welstands)criteria, zoals geformuleerd in de welstandsnota. De lijsten zijn ter inzage op Bureau Commissie Welstand en Monumenten en in te zien via de website [http\www.welstandutrecht.nl](http://www.welstandutrecht.nl).

G Rondvraag en sluiting

De volgende commissievergadering vindt plaats op 8 december 2020.

De voorzitter,

De secretaris,

P. van Assche

M. van der Wiel

Per 1 juli 2004 wordt de welstandsadvisering verricht op basis van de aan de verschillende beleidsniveaus verbonden criteria zoals geformuleerd in de welstandsnota 'De schoonheid van Utrecht' (vastgesteld door de raad van de gemeente Utrecht d.d. 24 juni 2004).
(O) = open **(R)** = respect **(B)** = behoud **(St)** = stimulans **(Ont)** = ontwikkelingsgebied